

# ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

**Előfizetési árak:** Egész évre 8 frt — Félévre 4 frt — Negyedévre 2 frt.  
Néptanítóknak egész évre 6 frt — Félévre 3 frt — Negyedévre 1,50. — Egyes szám ára 10 kr.

Megjelenik hetenként kétszer:  
**Vasárnap és esütörtökön.**

SZERKESZTŐSEG:

**Grómon- és Zinyi-utca sarkán, I. sz. emelet.**  
Minden a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.  
Kéziratok nem adódnak vissza.

Felbő szerkesztő:

**Dr. MOLNÁR GYULA.**

KIADÓHIVATAL:

**Oblát Károly könyvnyomdája Zomborban.**  
Minden a lap anyagi részét illető közlemények intézendők.  
és az eljuttatandók. — Hirdetések előre fizetendők.

## Megyei közgyűlés.

— 1890. decz. 16-án —

Bács-Bodrogh megye ez évi utolsó évnegyedes közgyűlését f. é. decz. 16-án mintegy száz bizottsági tag jelenlétében tartotta meg. E rendkívüli érdeklődés onnan eredt, hogy a megyei bizottsági tagok föléről kiinduló óvatóra várakoztak azon alkalomból, hogy Sándor Béla most 10 éve lett főispáni székébe beiktatva.

Alulról természetesen nem indulhatott ki a jubileumi tüntetés, mert a megye jelenlegi súlyos közállapotai senkit se indíthattak arra, hogy e fölött még meg is jutalmazza azt, a ki itt a legfelsőbb felügyeletet oly sülányan gyakorolta, a kinek tehát nagy része van abban, hogy az állapotok ideig fejlődhetnek. Ámde felülről mutatkozott némi hajlandóság a jubileumi tüntetések arangiozására, csak hogy a „Zombor és Vidéke” annak idején erősen tiltakozott az ily mesterséges hangulatcsinálás ellen, miért is a már nyíltan hirdett készülődések. — a saját útján történt nyílt beismerésével annak, hogy azokra a kezdeményező alispán nem illetékes. — abban hagyták.

Mint azt alább elő fogjuk adni, a megyei főispán most meg is ragadta az alkalmat, Szabó László orsz. képviselő beszéde révén annak kijelentésére, hogy: ő 10 évi főispán-sága ideje alatt sem bízalmat, sem bizalmatlanságot nem kapott, nem is fogadott el a megyei közgyűléstől, mivel az ő főispáni állása a kormány bizalmának „kifolyománya.”

Persze „savanyu a szőlő!”

Hogy ez a fölfogás minden egyébtől eltekintve, mily

közönséges eszjárásra vall, azt máshelyen bővebben ki fogjuk mutatni.

A megyei közgyűlés az alispáni jelentéssel vette kezdetét, melyből ezáltal — helyszűke miatt — csak azt emeljük ki, hogy a megyei alispán szükségesnek tartotta megemlékezni arról a turesa „fölvívás-ról,” mely néhány hét előtt a „Bácska” című megyei lapban látott napvilágot, a melyben Sándor Béla fő- és Schmausz Endre alispán fölvívják a megye közönségét, hogy a „Zombor és Vidéke” vezércikkének azon a közhiedlemből merített állítását, hogy a jegyzői állások pénzért adogattnak, valaki konkrét vád alakjában akár hozzájuk, akár a belügyminisztériumhoz jelentse be. A megyei alispán kiemelendően tartja, hogy e „fölvívás” a belügyminisztérium tudtával történt, s hogy azóta teljes 1 hó mulott el, de még senki se jelentkezett pozitív vádakkal.

Az alispáni jelentést a megyei közgyűlés tudomásul vette, de ezzel nem elégedett meg a főispán, hanem indítványozta, hogy — miután a lapunkban megjelent vádat fölvívásuk daczára egy hó alatt senki se viszhangozta konkrét alakban, ennélfogva utasítsa vissza a közgyűlés a „Z. V.” alaptalan vádját.

A közgyűlés ezen indítványra minden traditio s mamelukság ellenére egy ígva „helyeslés”-t vagy „éljen”-t nem hallatott, csupán 3 szolgabíró mondta halikán, hogy: „elfogadjuk”, a többiek halotti csendben várták, hogy e sajtóságos eljárás egy-két szóval megvilágítassék.

A főispán azonban ilyen magyarázattal adós maradt, de mely boszankodással a szokatlan esend fölött.

mondotta ki határozatilag, hogy az általa tett indítvány „egyhangulag” elfogadtatik.

Azután kezdetét vette a tárgysorozat további pontjainak tárgyalása, mely — még a szavazások is — gépies egyhangúsággal, egyetlen jele nélkül az életnek, gyorsan morzsolóttak le, ugyanyira, hogy a főispán előtti asztalon fölhalmozott akta-eszmők egyremásra adogattnak tovább kézről-kézbe, jelöl annak, hogy a bennük rejlő ügy érdeme éppoly gyorsan elintéztetett, a mennyi időbe került annak továbbítása. Csak is így lehet azt megmagyarázni, hogy, a megyei közgyűlés nálunk egy délelőtti szünetre menő felebezzést s egyéb közgyűlési tárgyat elintéz.

A jelenlegi megyei közgyűlés is véget ért f. hó 16-án, daczára annak, hogy a tárgysorozat egy pontja nagyobb vitát provokált Szabó László, Zenta város orsz. képviselője részéről.

Érdekes pontja volt ez a közgyűlésnek, élénk világot vetett a megyei „észjárás”-ra, s fölöttébb megvilágította a jelenlegi közigazgatási rendszer tehetetlen voltát, a megyei fő- és alispán jogi képzettségének fogyatékosságát s a megyei főügyész ellen egy ízben emelt azon vád valóságát, hogy bizony ő nagyon „gyenge” jogász . . .

Az eset maga a következő:

Zenta város polgármestere ellen a város közgyűlése roszalát fejezett ki, mely ellen a polgármester felebezzett.

A megyei állandó választmány megsemmíteni javasolta a város ezen határozatát, mert szerinte Zenta város közgyűlésének n i n e s j o g a polgármestere vala-

## A „Zombor és Vidéke tárczája.”

### A szerkesztők karácsonyfája.

— Fővárosi levél. —

Ki az utóbbi hetekben fokozódó érdeklődéssel beszéltek itt is, ott is, hogy a Benedek Elek szerkesztésében megjelenő »Ország-Világ« az idej karácsonyra valamely nagyszabású meglepetést tervez. Mint afféle félig-meddig való irodalmi mozgalom, produkció azt, a melyet kevesebb becsű siker őszinte érdeklődéssel tölt el, ez a titkolódzó sugdosás természetesen azonnal érzékeny oldalamon sarkantanyuzott meg. Azt már tudtam, hogy az »Ország-Világ« 1886 óta minden esztendőben közebeesett egy ünnepi számot, a lap háromszoros-négyszeres nagyságban s annak idején magam is minden dícsértélen adóztam a magyar művészek legkiválóbbjait bemutató művészi számnak, a melyben, ha jól emlékszem, körülbelül harmincz igen szép festménynek a másolata volt bemutatva. Ugyazintén becses karácsonyi számnak találtam a képviselőház irótagjait bemutató számot, majd az irói gárda legfiatalabb tagjait reprezentáló mult esztendei ünnepi számot, a melyet az egész országban mindenütt szívesen-lapozgattak, mert frissesség, naivság tiszta napsugár és meleg életkedv árát abból a kedves virágokrétaból, a melyet az ifjú Magyarország jövőndi irói, reményéjé költöttek meg.

Most aztán ismét közeledik a karácsony és az új ünnepi szám. Egyes elejtett megjegyzésekből és czélzásokból azt vettem ki, hogy ez a szám szebb és jelentősebb lesz, mint az összes előzők voltak, — no és ez aztán épen elég volt nekem arra, hogy kíváncsiságom, ez a szeretetreméltó ősbűn hathatós forrongásban induljon bennem. Közben természetesen kétélyeim támadtak. A tagadás szelleme, a mely figyelő szemmel leskelődik minden ember feje fölött a levegőben, meglibbentette szárnnyát, kipattant előre szegett csapokkal a szürkeségből és el akarta venni hitetni minden aron, hogy jó lesz, ha tartózkodó álláspontra helyezkedem a vagdosásokkal szemben.

Árnyékban az arany sem olyan fényes, mint a napsugárban. Lehet, hogyha a fülém körül röpködő előzetes hírléseknek egyenesen a szemé közele nézek, ki fog sulni, hogy az idej szám hasonlatos ugyan mindenképpen a mult esztendei, vagy az azelőtt való valamelyik ünnepi számból, de se külső, se belső, diszben, érdeken és érdekességben nem mulja felül.

Az irodalom dilettánsnak kíváncsisága azonban éppen olyan legyőzhetetlen szenvedély, mint a kártya-kibickek szenved-

délye. Egyideig ugyan megelégszik a kételkedéssel és a találgatással is, később azonban, ha az ingerlő ősbűn hullámokát ver a lelke melyébe vizein és erőszakoskodó kitérőkre azt vágyakozik: módokat keres arra, hogy kíváncsiságát tűzőn-vizen keresztül kielégíthesse.

A tapasztalt hadvezér ellenségverő oldalaslelei igen hiányos stratégiai furlangok azokhoz a jól kiesztelt módokhoz képest, a melyekkel az irodalmi kibic az nyakig begombolkozó lapszerkesztőt megkörnyékezi szokta. A helyzetünk is különböző. Az ellenséget meg lehet ijesztetni, ki lehet verni a sánczaiból, tönkre lehet tenni lóporral, szuronyal, agyugolyóval, — a kíváncsi dilettáns nem. Nincsen olyan Maxing-gép, Mitrailleuse, Giffardpuska, kis, közép és nagy kaliberű Mannlicher, srappel, Wohlgeoss és Knal-préparatun, a mely elég hathatós eszköz volna a megtámadott szerkesztőnek arra, hogy a kíváncsi kibic rettenthetetlen alakjait visszaverhesse vele.

Így történt aztán, hogy az »Ország-Világ« titkolódzó szkeztője is bevonta előttem a maga összelődözött utgeit és feladta a várat.

Benyomultam.

Ez egy. A másik az, hogy a kíváncsiság mellett jellemző tulajdona minden irói dilettánsnak a megdöböntő indiskréció. A várak titkait kifecseggő kémét huszonnyeg óra alatt föbőlvik. A hivatali titkot elaruló tisztviselőt elcsapják, — ez kétszer kettő: négy. A kibic rettentés felezéséi szenvedélye ellen azonban nem védi meg a kikémlt várat még chinai fal sem. Figyelmeztetés, intés, fenyegetés, kérelem, minden hiába való. Az ember jámbor arczal ígér, fogadkozik, sőtördést mutat a méltatlan föltevésre, közben pedig aprójjá jól megnéz mindent, ajánlja magát, hazasiet — s otthon azon frissiben, a hogy bambóba pattantak az impressiók, ime papírosra veti a vitézül kikémlt vár titkait és kifecsegi a világot, hogy mindenki tudja. Az ilyenénképpen lefűcsolt szerkesztő persze bosszankodik fog e miatt a csunya indiskréció miatt, hanem ezzel a diadalmaszkodó aruló nem törődik.

Nem bizony, én sem. Megtudtam mindent, a mit meg akartam tudni, s a kének ősi szokása szerint kötelességem tartom rögtön ki is beszélni mindent, a mit hamarabb megtudtam, mint ez a nagy közönség, a melynek számára ez a negyvennégy oldalon megjelenő ünnepi szám tulajdonképpen készült. Negyvennégy oldal!

Higycék el nekem, hogy mi ideháza az édes patriában fölöttébb igaztalanok vagyunk abban, hogy lépten-nyomon a

szerecsébb viszonyok között fejlődött külföldre hivaokozunk. A külföld, beszélik mindenfelé: ott így, ott úgy, ott amúgy! Ott előbbre vannak, ott díszesebbek a lapok is stb. stb. Tessék azonban elgondolni, hogy minket török, tatár, rác, német, cseh és mindenféle ellenséges idegen náczió turbált a kultur-fejlődés munkájában s ime mégis csak vagyunk és leszünk is hala Istenek, ezután is. E töméntelen turbáció után aztán megcsináltak a forradalmat és attól kezdve rövid harmincz év alatt (a Bach éra nem számít) a magyar irodalmat. Ennek az irodalomnak terjesztői között szerepel hétről hétre az »Ország-Világ« is, a melynek idej karácsonyi 44 oldalát bővást oda lehet állítani a felhagyotgatott külföld bármely neves újságá mellé.

Diszes, nagy szám lesz ez — ebben nem esalta meg kíváncsiságomat a fáma. A szerkesztőnek abbéli ötlete, hogy az idej a fővárosi és vidéki lapszerkesztőknek (mintegy száznak) állít karácsonyfát érdekes és szerencsés ötlet. A magyar nemzeti kultúra terjesztésére elhivatott harcosoknak arcképeit bizonyára mindenki szívesen fogja látni és szívesen fogja olvasni azokat a szellemes közleményeket is, a melyeket versben, prózában az urak saját ünnepi karácsonyfájukra írtak. Az »Ország-Világ« szerkesztője azonban nem érte be azzal, hogy csak arcképeket mutasson be. Figyelemmel volt a kulturhistoriai szempontokra is, s ez okon elhatározta, hogy ebben a diszes számban egyttal a budapesti és a nevezetesebb vidéki lapok első oldalát, vagy címét is bemutatja. A lapoknak ezek a kicsinyített együtt ott van mindjárt lapjának és névaláírásnak hasonmása is. A kései utód, ha meg akarja tudni, hogy miféle lapokat csináltak Magyarországon ennek a századnak a végő idejében, kik csináltak és hogy néztek ki, — egyebet se kell, hogy tegyen, csak megkeresse az »Ország-Világ« idej karácsonyi számát és otthon van mindenen, a mit meg tudni akar. Ez ime ennek a szápnak kiállított számnak az érdekes tartalma, a melyet én, a kibic őszinte konfidenciájával ezennel kifecsegek; hozzá tevéen egy füst alatt még azt is, hogy ez ünnepi szám első oldalát a hírlapírók bevezették búszkedégnék, a nyugdíjintézetű palotának képe díszíti, s Martens egy gyönyörű festményes szines másolata, műmelléklet gyanánt, az »Ország-Világ« kétszeres nagyságban.

SPECTATOR.

mely eljárását rosszhallani, előzetes fegyelmi eljárás elrendelése nélkül.

Szólásra jelentkezett Szabó László orsz. képviselő, megbízottsági tag s előadja ezen ügy előzményeiről a következőket:

Zenta város polgármestere az állam által megváltott regale-jogot bérbe vette az államtól, sőt további albérlébe adta N. N. vállalkozónak, előzetes közgyűlési határozat nélkül.

Ilyen önkényű eljárás az azonban Zentán hozzá vannak szokva, miért is a közgyűlés csupán azt óhajtott megadni a polgármestertől, hogy mily árban vette ki a regale-jogot, s mily árban adta tovább.

A polgármester erre azt válaszolta, hogy körülbelül 3000 forintet vette bérbe a regale-jogot az államtól, de ugyanannyit adta azt további albérlébe: N. N.-nek illetve ez az N. N. nicei jogosítva a regale-jogot más-ként hasznosítani, mint azt a törvény előírja.

Ezen jelentése a polgármesternek tudomásul vétett, de nehogy a szó elrepüljön, azt kívánta a közgyűlés, hogy a polgármester mindazt a mit mondott, írásban terjeszse a közgyűlés elé.

Az idő előre haladva Zenta város e nevezetes közgyűlésének folytatását másnapra halasztotta, azonban másnap — bácskai szokás szerint — a képviselőtestületi tagok fölötté gyér számban jelentek meg és a körülményt a polgármester arra használta föl, hogy a közgyűlési utasítás szerint írásba foglalandó előterjesztés révén N. N. albérlő jogainak túlterjesztését foglalta szerződési alakba. E körülmény kitűnik a közgyűlésről vezetett jegyzőkönyvekből, de miután a képviselő testületi tagok erről tudomást nem szereztek, a polgármester írásbeli előterjesztése tudomásul vétett.

Mikor aztán N. N. albérlő regale-jogot gyakorolni kezdte, kiderült a turpisság, miért is az érdekelt felek felebbezést nyújtottak be Zenta város képviselőtestületé föntebb leírt módon hozott határozata ellen, illetve vizsgálatot kértek s azt Schlaggerter Gyula megyei főügyész foganatosította is a megye rendeletéből.

Szabó László élénk színekkel esetele az a rendkívüli huza-vonát és késedelmet, mellyel egy a megye, mint Zenta város polgármestere ezen sérelmes ügy törvényszerű orvoslását huzták-halasztották, és dacára annak, hogy egész város polgárságának legvitalisabb érdekeiről volt szó, nem intézkedtek benne igazságon, mert végre is a polgármesternek adtak igazat, ily értelemben hozván határozatot.

E másodikfokú határozat Zentára érkezvén, azt a polgármester a képviselőtestületi ülésen kihirdette ugyan, de az érdekelt feleknek nem kézbesítette.

Az érdekelt felek ilykép nem élhettek további jogorvoslattal, s várva-várták, hogy mikor fogja Zenta város polgármestere a másodikfokú határozatot kikézbécsíteni?

Erre azonban hiába vártak, mert a polgármester, — a kinek bizonyára érdekében állott, — hogy gyanus manipulációja ne kerüljön a belügyminiszterium elé, elzárta ezt az ügyet főköjába, és egyszerűen napirendre tért fölötte.

Zenta város közgyűlésének kellett észbe juttatni azt, hogy mit rendel a törvény? Egyttal utasították a polgármester, hogy a megye másodikfokú határozatát haladéktalanul kézbesíttesse. Zenta város polgármestere e határozatot úgy respektálta, hogy az ügyet ismét főköjába zárta és a határozat kikézbécsítését el nem rendelte.

Történt aztán, hogy a polgármester ur megbetegedett és az érdekelt felek helyettesét ostromolták a határozat kikézbécsítése végett. A helyettes polgármester nem találván ezen ügyet sehol, hivatalosan fölkerlte a beteg polgármestert, hogy engedje meg neki, miszerint a másodikfokú határozatot kiadhassa.

A polgármester ezen kérelmet megtagadta, mondván, hogy ebben az ügyben ő akar intézkedni. Következett ismét egy közgyűlés, melyen már az időközben folyógyult polgármester is jelen volt, s a melyen kérdőre vonott, hogy vajon, mi okból nem tett eleget a törvény rendelkezésének, melyet egy közgyűlési határozat is kötelességévé tett: miért nem kézbesítette ki a másodikfokú határozatot?

A polgármester himezett-hámozott, mentegetőzött betűszóval és más körülményekkel és azon ígéretet tette, hogy még aznap kézbesíttetni fogja a határozatot.

Ily megláthatatlan hanyagság és indokolatlan huza-vona fölött, mely Zenta város polgármestere súlyos kárt is okozott, a közgyűlés mellett botránkozott meg és fejezett ki rosszaságát.

Ha ily körülmények között a város közgyűlése a helyett, hogy a polgármester állásaitól fölfüggesztette volna, csak jegyzőkönyvi rosszasággal büntette, ennek sághanem az volt a magyarázata, hogy a közgyűlés, ismervé a schlendirán megyei kormányzatot, azért a zentai polgármestert sem akarta

súlyosabban megütni, mint a megyei kormányzat hasonló esetben tenni szokta.

De Zenta város polgármestere, miután sem a törvényt, sem a város határozatát tisztelni nem akarta, meg a jegyzőkönyvi rosszaságot is jogosulatlanul találta és az ellen is felebbezett.

Es vajjon a megyei kormányzat, mely annyira dícsőzik azzal, hogy a visszaélést nem pártolja, hanem szigorúan büntözi, mit tett akkor, midőn tudomására jutott Zenta város polgármesterének súlyos kötelesség-mulasztása?

Vajjon elrendelte e ellene a fegyelmi eljárást? Ellenkezőleg! A mai közgyűlés elébe az állandó választmány azt a javaslatot terjesztette, hogy a város azon határozata, mellyel a polgármester eljárása fölött rosszaságot fejezett ki, semmisítessék meg.

Téhat még csak rosszaságot sem érdemel az a polgármester, s ki szantszándékkal sérté a törvényt s ignorálta saját városának határozatát.

Es mivel idokolja meg az állandó választmány e javaslatot?

Azzal, hogy Zenta város közgyűlésének nem áll jogában polgármestere valamely eljárása fölött rosszaságot fejezni ki.

„Ha onok t. megbízottsági tag urak — így folytatta Szabó László beszédét, — kezéket a szívékre teszik, úgy be kell látniok, hogy ilyen javaslatot csak az azért merészel az állandó választmány előterjeszteni, mert annak a Thomis istenasszonyának, mely e terem fölött az igazság mérlegét tartja, a szeméi be vannak kötve; mert ha látna, akkor fölelével körbáccsal özne ki innen bennünket.”

A megyei közgyűlés, mely idáig nagy lelkénygalommal hallgatta végig a szónokot, a „körbács” kitételre egy kissé eltejtett magát magáról, különösen a zentai főszolgabíró látszat kellemetlenül érintve lenni, miért is közbeszólt: „Ilyen még boszorkoslat is sok!” mire Szabó László azt felelte vissza: „de a zentai főszolgabírónak nem sok!”

A főispán is rögtön felbeszakitotta a szónokot, és a „körbács” kifejezésért rendutasította.

Szabó László még csak azt ajánlotta a közgyűlés figyelmébe, hogy midőn pár héttel ezelőtt bizalmat szavazott helyesen végy helytelenül azt nem kutatja most, a megyei fő- és alispánok, akkor olyan joggal élt, a mily-nt Zenta város is jogosítva van gyakorolni.

Utána Schlaggerter Gyula megyei főügyész szólalt fel az állandó választmány javaslatának védelmére, megokolvá azt, hogy miért nem áll jogában Zenta városnak polgármestere valamely eljárását rosszhallani, holott bizalmat, vagy bizalmatlanságot szavazni jogosítva van, valamint az is jogában állott volna, hogy polgármesterét állásaitól fölfüggesze és ellene fegyelmi eljárást tétessen folyamata.

A megyei főügyész megokolása méltó arra, hogy vele külön helyen is foglalkozunk.

Épülés okiért röviden reprodukáljuk itt is.

Szerinte a bizalom, vagy a bizalmatlanság megszavazása nem egyéb, mint a közgyűlés kedélyhangulatának pillanatnyi kifejezése jutása, tehát egy bizonytalan, ingadozó leffogás kinyilvánítása.

Ehhez a közgyűléseknek igenis van joga, de rosszaság, az már határozott véleményét foglal magában, ilyen véleményét pedig fegyelmi eljárás nélkül kimondani a közgyűlésnek azért sincsen joga, mert a fegyelmi törvény értelmében a rosszaság határozott büntetési nem.

A közgyűlés e rendkívül szellemes distinkciót: bizalomnyilvánítás és rosszaság között, élénken megjelente. Azután még Szabó László élt zárszó jogaival, szavazás alá kérvén bosszajtani indítványát.

A szavazás fellállással történt s a közgyűlés nagy többséggel elvetette Szabó indítványát, elfogadva az állandó választmányi javaslatot.

Most Sándor Béla főispán szólalt fel, kijelentvén, hogy ő tíz év óta viseli e megyében a főispáni méltóságot, de e tíz év alatt a megye közgyűléselet sem bizalmat, sem bizalmatlanságot el nem fogadott, miután a megyei közgyűlés ilyen bizalom, vagy bizalmatlanság kinyilvánítására vele szemben feljog siva nincs, lévén az ő állása a kormány bizalmának kifolyománya.

Ezzel az ő ritkán hallható közgyűlési diskusszió is véget ért. Rögton utána Szárics Bertalan zentai városi ügyész felebbezése tárgyaltatott az italmérés engedelgy iránt hozott határozat ellen, mely szintén felszólalásra bírta Szabó László orsz. képviselőt, azonban vita nélkül fogadtatott el az állandó választmányi javaslat.

A közgyűlés délutáni 1 órákor véget ért.

## Országgyűlési napló.

— decz. 12-én. — A fegyvergyári vita végre be van fejezve. Andrassy Gyula gr. előadó beszédét az ellenzéken is méltányolták ugyan, de azért itt-ott képményen megróttak egyes oly megjegyzések miatt, melyek a nemzeti érdeket kicsinyítették. A legnagyobb sikert azonban Polányi Géza aratta fényes beszédével, a melyben pontról-pontra bebizonyította, hogy állításai, melyeket a miniszter alaptalanoznak mondott, teljesen megfelelnek a valóságnak és ezt a miniszter maga is kénytelen volt elismerni. A zajos taps elhunta után, mely beszéde végén folhangzott, Fejérváry báró miniszter tett néhány megjegyzést. Utána Pázmány Dénes szólalt fel személyes kérdésben a miniszter 11-iki beszédére vonatkozólag. Még Szapáry Gyula gr. tartott egy hosszabb polemikus beszédet, melynek két érdekes része volt, az egyik, hogy a kormány „nem tartja lehetőtlenné egy új fegyvergyár fellállítását”, a másik a honvédelmi miniszternek rendezett óváció és bizalmi nyilatkozat. A ház ezután a ministeri jelentést nagy többséggel megszavazta.

— decz. 13-án. — A képviselőház ez ülésen tárgyalta az ujoncz megajánlási törvényjavaslatot,

mely élénk vitát keltett. Münnich Aurél és Fejérváry Géza báró rövid beszéde után Tóth Ernő és Györfi Gyula tartottak határos szónoklatokat a törvényjavaslat ellen. Utának Nagy István szólalt fel és felhívta a miniszter figyelmét a közös hadsergben előforduló hiányokra és visszaélésekre, alapos érveléssel okolta meg a mérsékelt ellenzék szavazatát, mellyel a törvényjavaslatot elfogadják. Irányi Dániel közögi szempontból kitágította ezt a kifejezést: „A monarchia nagyhatalmi válsága. Ekkor felállott Kaas Ivor br. élénk és határos beszédben mondta el nézeteit a hadserg szelleméről és a hadsergben a magyarok helyzetéről. Polemizált Andrassy Gyula gróffal, melyben egy hazafias, magyar nemzeti programot fejtett ki és azt ajánlta a főúrnak elfogadására, ha Magyarországból ki akarja irtani a németellenes hangulatot. Beszédét egy Apponyihoz tartozott lelles felhívással végezte. Az ellenzék pártok élénk tetszéssel és helyesléssel kísérték a sikerült beszédet. Ezután még felszóltak Hoffy Ignác és Pázmány Dénes, ki a Joannovic interpellációra adandó választ sürgette meg. Fejérváry Géza br. honvédelmi miniszter válaszolt a szónokoknak és megígérte, hogy a választ meg az ünnepek előtt megadja. Ezután következtek a helyi érdekű vasutakról szóló javaslatok, felszóltak: Pázmány Dénes, Tulok Benő, Varsady Károly és Baross Gábor kereskedelmi miniszter. A kérvényeknél Bernát Dezső a marhasó árának leszállítását sürgette. Wekerle Sándor pénzügyminiszter azonban ezt nem ígérte meg. Az ülés elején Szapáry Gyula gr. miniszterelnök bejelentette és megokolta a horvát regnikoláris bizottságra vonatkozó határozati javaslatot.

— decz. 15-én. — A képviselőház ez ülésen tárgyalta az erdélyi kulturyesület kérvényét, mellyel élénk vita szarmozott. Az előadó Hortelády Béla a ház figyelmébe ajánlotta a kérvényt és indítványozta, hogy a pénzügyminiszternek kiváló figyelmébe ajánlatssek. Utána Horváth Gyula és Bekics Gusztáv beszéltek az egyesülettől. Ezután Beóthy Ákos és Bartha Miklos követeltek és sürgették, hogy az idegenek közé ékelt magyarokat, kik már az öszemzorsalashoz közel állnak, mentsek meg. Horváth Gyula indítványt adott, hogy a kormány az 1891. év végéig az ügyről jelentést terjeszsen a ház elé. Igen érdekesen illusztrálta Bartha Miklos az erdélyi román társadalmat, mely teljesen idegen a magyarától és a fktelenül igaztól olah sájtó befolyása alatt áll. A szónokok, mint Irányi is, ki csak egy rövid nyilatkozatot tett, elfogadták a jelentést és az indítványt is. Elhez Darányi Ignác szinten hozzájárult, de kijelentette, hogy a verokeszt egyesület előbb kérte a sorsjegyekelösont. Horváth Gyula indítványt Wekerle pénzügyminiszter is elfogadta.

Ezután a kir. tábla kisegítő birának behatárolásáról, az Egyiptommal kötött kereskedelmi szerződés beekélyezéséről szóló javaslatot fogadta el a ház. Az 1889-iki zárszámadosokról, valamint a Horvátországgal eszközölt 1887-iki zárszámadosról és végül az 1890. év első negyedében eszközölt telkiadásokról zárszámadosról benyújtott jelentéseket hosszabb vita után tudomásul vette a ház.

## Magyei s helyi hírek.

\* Pályázati hirdetés. Zombor szab. kir. városának a által az ujonnan alkotott javadalom rendezési szabályrendelet alapján a városi javadalmi hivatalnál vezérelőzött kötetköz állásokról a. m.: évi 900 frtnyi fizetéssel javadalmozott ügyvezető, évi 850 frtnyi fizetéssel javadalmozott pénztárnok és évi 720 frtnyi fizetéssel javadalmozott ellenőri állásra ezenell pályázat hirdetőik. Pályázni kívánók felhívának, miszerint az 1889. évi I. t. cz. 18. §. második bekezdésében körülírt képesítéseket, egy eddigi alkalmazásukat is igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeket 1891. évi jan. hó 10-éig Sándor Béla főispán úr Ó-méltóságán nyújtsák be. A pénztárnok és ellenőri s szabályrendelet 7 és 8. §-ai értelmében tisztai biztosítékul évi fizetésük kétszeresét tartoznak letenni. Zombor 1890. évi deczember 14-én. Dr. Oshás Benő, polgármester.

\* A zombori ízr. nögyélet által f. hó 2-án rendezett „Thee dunsant” — mint a rendezőség bennünket értesít nem lesz zárkörös s ennél fogva személyi meghívók arra nem is bocsátattak ki. A testületet is általános meghívót kaptak s így nem lenne helyen való, ha ebből föllyóg személyi meghívóra bárki is igényt tartana. A jötkönyvezet szelleméből folyik, hogy az estélyen Zombor város intelligens közönsége szívesen láttaik, sőt ezen jötköny ezél elérésre szempontjából kívánatos is volna, hogy a közönség nagy számban látogattatja. Az est sikerét egyébiránt biztosítani látszik az általános érdeklődés, mely az estély iránt minden körben mutatkozik. Amint halljuk, — ez esten szini előadás sem fog tartatni, a mi igen tapintatos eljárás az igazgató részéről, miután előreláthatólag a színház az estélyen így is tárogatana az őréségtől.

\* Martonosról írja levezőnk: Tekintetes szerkesztő ur! Közégyünkben az előjáróság választása tognap megtörtént. A mit becses lapja 97. számban megjósoltam, megtörtént. A választás nagy árnyekat vetett: a mennyiben a főszolgabíró ur a hátramas kijelölésbe bíról Vágó Janost azt aki az ötvénus években örökszok rablás gyanúja miatt állt a szegedi börtönben, — a hatvanas években, mint közögi biztos bíráló nagy kísérlete miatt a zombori törvényszék előtt állott, — a folyó évtizedben pedig bizonyos közögi károk ketszaz forint díj igerete mellett gyilkolásra ösztönözte, majd Gónka Bálint rablóiak elzímoraskodása miatt bírói állásait fölfüggesztetett, ki mint bíró a közögi vagyon feletti ördökési fogadalmat semmisenk tartva, azt pöcsökölta ingyen — vagy tán más egyebért, — adva belőle bizonyos lakosnak néhány holdföldet, úgy a kaszálóban saját részére kaszaltatta. A főszolgabíró ur fenebb érintett eljárása tehát mi egyéb, mint a közöri létnek nyilt arulespássa valósság botnyai, az önkényes hatalmaszkodás no továbbja, főképen akkor: midőn mindezen szépséges jellemvonások előleges tudomásával bírt. Megdöbönt adatul szöglől, ez a becsesmegy szokszóval hangoztatott közigazgatási rendszerhez. Valóban így esetek hallatára megrendőlné bennünk a lélek, ha nem tudnók azt, hogy a Bacsákban élünk. Csakis így érthető a rendszer: melőzni az értelmes, erndemes, jómódú gazdakat és kétesbírt, jellemű embort merő gúnnyal alhitani a közögi igazgatás élere. — Boldogtalan azon közögi, melynek lakosai ügybajuk elintézésé végett ily előjáró él kérdnek. Megfoghatlan, hogy a főszolgabíró ur e talanszerű eljárásának miben rejlik a nyitja, talán nem abban, hogy elődre Vágohoz is járdogál? ez esékely ár lenne, a mozgató rugó tehát másod kérendő. A minap e becses lapok hasábjain talaki pánaszokozt hozta fel, miszerint a megyei főszolgabírák a jegyzői hivatalokat áruba bocsátják. Ha ez áll: hozzá tehetne volna még, és a bírói hivatalokat. — Az alispán





# Ház-eladás.

A bajai utca és Széchenyi-körút sarkán levő házamat szabad kézből eladom.

A feltételek irodámban megtekinthetők.

Zomborban, 1890. december 17-én.

**Dr. Pavlovits Jenő.**

Nagy diszoklevél. Legfelsőbb elismerés.

## RÁTH MÓR

könyvkiadó-hivatala és könyvkereskedése  
BUDAPEST, Gizellátér, a Haas-palotában

A fentebbi több mint három évtizeden át köz-bizalomban részeseül könyvkereskedés és könyvkiadó-hivatal. O Felsője a Királyi kamaránál, O Felsője József főherceg és családja, Koburg herceg és hercegnő, a magas és főtisztelendő Klerus, a m. k. Egyetem, m. t. Akadémia, Nemzeti Múzeum, Országgyűlés, kir. Tábla, a legtöbb kir. Törvényszék, Földhivatal-tézet, Lloyd-társulat és számos központi nagy országos és néhány száz vidéki felsőbb és alsóbb Iskolai, Köz-művelődési és Kaszinói, Olvasó-egyleti könyvtárak, a politikai és tudományos élet legtöbb kitünőségének stb. könyvtarusa, ezentúl is focieljárak fogja tekintet az általános nyilvánuló népszerűséget fentartani

Mindennemű irodalmi megbízásokat a legnagyobb figyelemmel és a lehető legutányosabban eszközöl. Minden, bárhol és bárki által hirdettet bármi nyelvű, leszállított árú művek is, lehetőleg postafordulataival expedáltaknak és minden, más kiadónak vagy antiquariusként bármi nyelvű catalogusai is, bérmentve elküldetnek.

Nép-, ifjúsági, tanodai könyvtárak, Önképző-körök, Kaszinók, Olvasó-egyletek stb. legelsővel több támogatásban részeseülnek 250.000 forintot meghaladja az eddig is általunk **culturalis ciklozra** ajándékul felajánlott kiadásaink értéke és sok száza annak az **elismert okmányok**, melyek a miniszteriumok, tanodai igazgatóságok, egyletek (Kisfaludy-társaság) stb. részéről hozzánk érkeztek.

Saját nagyszabású kiadásaink különös figyelembe ajánlatnak: ezeknek jegyzékét különösen számos ajánljuk, kiknek sem idejük sem kedvük a zomán, gyakran nagy furlanggal nyelgességgel szerkesztett könyvjegyzékekből a valóban jó és megvételre érdemes műveket kiszemeli. Saját kiadásaink jegyzéké a legmegbízhatóbb irodalmi tanácsadó, mert többnyire csak elismert jelességgű, diszesen nyomtatott, jutányos, nagy részben **leszállított árú** válogatott műveket tartalmaznak — minden mai nap oly divatos nyelgesség kizárásával.

Megtekintésre és részletfizetésre előleges meg-egyezés után szívesen szolgálunk magyar és külföldi művekkel a vidékre is.



### MARIACZELLI Gyomorcsöpek

létesítő BRADY C. véganálhós címzett gyógyszerésztől Kremierben Moravország. Ellentét különleges gyomorcsöpek és életről hársú Gyógyszer emésztési zavarok megelőzés. Csak a mellesli négyesével és állandóan ellátott készítmény valódi. Egy üveg ára 40 kr., nagy üveg készlet: 20 kr. Az alábbi részek nyitvatartására vannak hozva. Gyógyszertárunkban kapható.



Ezen labdacskok minden tekintetben hasonló praeparatumok elé helyezendők, mert mindennemű káros alkutárszékelt mentek; a legnagyobb eredménnyel használnak hasbetegségeknek, mert vertisztító hatásnak nincs gyógyszer, mely könnyebben s a mellett teljesen ártalmatlanul

## hasrekedést

a legtöbb betegség ezen bizonyos forrást eltávolítja. Csukorzottóság miatt még kis gyermekek is szívesen veszik be. E labdacskoknak Pitha tanár, udvari tanácsos igen hízegő bizonyítványt állított ki.

Egy doboz ára 15 labdacscsal, 15 kr. egy tekercs, ára 8 doboz, 120 labdacscsal, 1 ft.

**Figyelmeztetés!** Oly doboz, melyen e czégnév: Apolyke zum heiligen Leopold nem áll, s mely hatálylan védjegyünket nem viseli, az utantat melynek megvételétől a közönség figyelmeztetik.

Jól megfigyelendő a doboz, nehegy roz, hatastalan vagy éppen kártékony praeparatumot kaphjon az ember. Kizárólag

**Neustein-Fele Gyógyszertár**  
Erzsébeti labdacskok kéréndők; ezek használati utasítását s fenti aláírással vannak ellátva. 20-24 Főraktár: Bécs, NEUSTEIN FR. gyógyszer-tára „a szt. Lípóthoz” a Planken és Spiegelgasse sarkán. — Kapható: Zomborban Saly Antalnál.

732. számú  
1890.

### Árverési hirdetés.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kulai tekintetes kir. járásbírósg 425 p. 85. számú végzése által Grossmann S. budapesti czég Breitviszer Jakab új-verbázi lakos ellen 618 ft tőke ennek 1884. évi december hó 31. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 45 ft 5 kr. perköltség követeles erejéig elrendelt költégeti végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1236 ft 70 krra becsült Szoda-gép, gőz-gép, és a Szoda készítéshez szükséges egyéb eszközök-ből álló ingóságok nyilvános árverés úján eladtnak. Mely árverésnek a 7684/1890. sz. kiküldést ren-

delő végzés folytán a helyszínen vagyis Új-verbázon a gőzfűrdő helyiségben leendő eszközökre 1890. évi december 23. napján délelőtt 8 órája határidő kitűztetik és ahhoz a venni szándékok ezennel oly megjelöléssel hívatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek beesáron alul is eadatumú fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Kulán, 1890. évi december hó 10-én.  
**Kanyó József.**  
kir. bírósági végrehajtó.

Sarg glicerín fog-cremeje.

**K**A fogak Rövid használat után nelszépége, kultúzetellen fogtisztószer.

**KALODONT**

Közegészségügyi hatóság által megvizsgálva.

Igen hasznos utra. Illosatlan fölűdítő. Ártatlan a leggyengédebb fogmázra is.

**N.B.** Németországban Franciaországban stb. a legnagyobb eredményt val bevezette az udvarnál, a legnagyobb körökben valamint a leggyorsabb polgar hazban is használatban. Kapható gyógyszerészek s illatszerárusoknál stb. 1 darab árú 35 kr.

A SOULAC-1 APÁTSÁG (Francia-Ország)  
Dom MAGUELONNE, prior

Főtisztelendő Benedek rendi atyái

**FOGVIZÉ, FOGPORA ES FOGPASTAJA**

2 ARANY ÉREM : Brüsszel 1880, London 1884

A legmagasabb kitüntetések

Feltalálótató az 1373 ik éven HOUSAUD PÉTER prior által.

A főtisztelendő benedekrendi atyák fogvizének használata, naponta néhany cseppet vizbe véve, megakadályozza és gyógyítja a fogak odvaságát melyeknek fehérséget és szilárdaságot kölcsönöz, a mennyiben a foghúst csorított s teljesen egészségesé változtatja.

A Szolgálatot tessünk tehát olvasóinknak, miután őket ezen régi és meggyezéssel megfigyelmeltetjük, melyek a legjobb gyógyszer és a fogfájás ellen egyedül övszert képezik.

A hat megjelölést 1807-ben **SEGUIN** 106 & 108, rue Croix-de-Segny Veserügynek **SEGUIN** 106 & 108, rue Croix-de-Segny NORDHAUX

Kapható minden nagyobb illatszerárú, gyógyszerárban és győgyfő kereskedésben.

## PSERHOFER J.-féle

gyógyszertár  
Bécsben I-ső kerület, Singerstrasse 15-dik szám alatt  
„zum goldenen Reichsapfel“

**Vertisztító labdacskok**, ezelőtt általános labdacskok neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacskok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyítottak volna. Ezvizek óta ezen labdacskok általános elterjedésnek örvendnek és alig van család, melyben ezen kitűnő házszerből készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacskok házszerül ajánlottak minden oly bajoknál, melyek a rossz emésztésről és székrekedésről erednek: mint epe-zavarok, májbajok, kólika, vértőlulások, aranyér bédítetlenség s hasonló betegségek-nél. Vertisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajoknál is: így sápkor-nál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vertisztító labdacskok oly könnyen hatnak, hogy a legesekelyebb fáj-dalmakat csak órák, és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálaíratból, melyet e labdacskok fogyasztói a legkülönösebb és legnehezebb betegségek után egész-ségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhanyt említünk azon meggyezéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacskokat egyszer hasznalta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Schlierbaek, 1888. október 22-én.  
Tökintetes Úr!  
Alulírt kéri, hogy felelte hasznos és kitűnő vertisztító labdac-sából ismét 4 csomagot küldeni sziveskedjék.  
Leureiter Ignác, orvos.

Hrasche, Plöndin mellett, 1887. szept. 12-én.  
Tökintetes Úr!  
Isten akaratára volt, hogy az Ön labdacskai kezem közé kerültek, melyeknek hatás azonnal megirtom. En gyermekgyalomban meglátlom elnyánnia, hogy semmi munkám nem voltam többé, csak segezni és bizonyára már a ho tak közt volnék, ha az Ön csodálatra méltó labdac-sai engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért ezerszer. Nagy bizalommal van, hogy ezen labdacskok engem is tökéle-tesen ki fognak gyógyítani, a mint már mások is egészségük vissza-nyerése segítéséül szolgáltaak.

Knife Teréz.  
Bécs-Ujhely, 1887. november 10-én.  
Mélyen tisztelt Úr!  
A legforróbb közönmélet mondomezennel Önnek 60 éve nagy-nemen neveltem. Az illelt 5 éven át szenvedett gyomorhuruban és vérszegénységben már eljárt a megirtom, melyről egyelőre le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kaptam az Ön kitűnő vertisztító labdacscából s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult.

Legfőbb tisztelettel Weinstetl Josef  
Eichengraberant, 6-föld mellett, 1889. március 27-én.  
Tökintetes Úr!  
Alulírott ismételten kérék 4 csom, az Ön valóban hasznos és kitűnő labdacscából. El nem mulasztatom legnagyobb elismeréssel kifejezni ezen labdacskok értéke felett és azokat, a hol csak alkalom nyílik, a szenvedőknek legmegelőzhető fogom ajánlani. Ezen hálaíratok tettes-szerinti használataira Ön eztneki fellátalmazom.

Teljes tisztelettel Hahn Ignác,  
Gotschdorf, Kolbach mellett, Szlezia 1886. okt. 8-án.

T. Úr!  
Feltérem, miszerint az Ön vertisztító labdacscából egy csomogot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az Ön csodálatos labdac-sainak köszönhetem, hogy egy gyomorhajtól, mely engem öt éven át kínozt, megszabadultam. Ezen labdacskok nálam sohasem fognak ki-fogni, s midőn legforróbb közönméletet kifejezem, — vagyok tisztelettel Zwickl Anna.

Ezen vertisztító labdacskok csakis a Pserhofer J.-féle, az „arany bírodalmi almához” elismert gyógy-szertárban, Bécsben I., Singerstrasse 15. sz. n. készítettnek valódi minőségűek, s egy 15 szem labdacscot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazatik, 1 ft 05 krba kerül: bérmentetlen utavételti küldésnél 1 ft 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az öszeg előbbi beküldésnél (mi legjobban posta-utalvánnyal eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 ft 25 kr., 2 csomag 2 ft 30 kr., 3 csomag 3 ft 35 kr., 4 csomag 4 ft 40 kr., 5 csomag 5 ft 20 kr. és 10 csomag 9 ft 20 krba kerül.

**N.B.** Nagy elterjedésűnek következtében ezen labdacskok legelőzhető neveik és alakok által utánoztatik: ennek következtében keletkeznek csakis Pserhofer J.-féle vertisztító labdacskok követelnie és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítási a Pserhofer J. névalírásával fektet színen és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással voros színen vannak ellátva.

**Amerikai köszvénykenőcs**, gyors és biztos hatása, leg-nyorsabb szer minden köszvényes és csúszó bajok, u. m.: gerinczagy-bántalom, tagszag-gatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, fofájás, fülzag-gatás stb. stb. ellen 1 forint 20 kr.

**Tannochinin hajkenőcs** Pserhofer J.-től. Evék hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított nagy szelencével 2 forint.

**Altalános tapasz Sterdes tanártól.** Utés és szúrás által okozott sebeknél, mérges daganatok-nál, ujukkazsa, sebes- vagy gyuladt-mell vagy más ily bajoknál, mint kitűnő szer lon kipróbálva. 1 tegely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

**Pagybalzsam Pserhofer J.-től.** Sok év óta fagyos ta-gokra és minden idült sebe, mint legbizto-sabb szer elismerve, 1 köcsöggel 40 krajczár. Bér-mentve 65 krajczár.

**Ütífűnyed**, egy általános ismert kitűnő házi-szer hurut, rekedtség, göröcsös köhögés stb. ellen. 1 üvegcse ára 50 kr. 2 üveg bérmentve 1 ft 50 kr.

**Élet-esszencia** (prágai csöppek), megmontott gyomor, rossz emésztés és mindennemű áltesti bajok ellen kitűnő házszer. 1 üvegcsevel 22 kr., 12 üveg 2 ft.

**Altalános tisztító-só** Bullrich A. W.-től. Kitűnő házi-szer a rossz emésztés minden követ, kezmenyei, u. m.: fofájás, szétulási, gyomorgörcs-gyomorhév, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

**Angol csodabalzam**, 1 üveg 50 krajczár.

**Por a lábizzadás ellen.** Ezen por megszünteti a lábizzadást s az azalt képződő kelle-metlen szagot, épen tartja a lábbelit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bér-mentve 75 kr.

**Golyva-balzsam**, kitűnő szer golyva ellen. 1 üveg 40 kr. bérmentes küldéssel 65 kr.

**Helső vagy egészség-só** kitűnő gyógyszer, gyomorhurut és minden a rendetlen emésztés-ből származó bajoknál, 1 csomag 1 ft.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdettet öszes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktaron vannak, és a készletben netán nem levők gyorsan és olesem megszerzetnek. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöletnek, ha a pénz-összeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések után-vételt küldetnek. — Bérmentve csakis oly esetben tör-ténik a küldés, ha az öszeg előre béreztük, mely este-ben a postaköltségek sokkal mérsékelttebbek.